

SANDPAPPRET

NH 2 ■ ÅRG 2

FN-KAMRATERNA 72 M

FN

50 ÅR

(1995)

SANDPAPPRET

NR 2 december 1998 Årgång 02
Medlemsblad för kamratföreningen FN-kamraterna 72 M

NNEHÅLL	SIDA	ANSVARIG/FÖRFATTARE
Redaktion och innehåll	2	Redaktören
Bach har ordet	3-4	Dataljonschefen Göran Wetterlundh
Från Styrelsen		
Medlemsantal	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Adressändringar	4, 17	Styrelseordföranden Björn Lundholm
		Kassören Per Hallgren
Föreningsekonomi	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Föreningshandlingar	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Vår tidning	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
FN-jubileet	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Månadsträffar	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Nästkamratträff	4-5	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Jubileumsresa	5	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Medlemsnytt		
Jubilarer 1998	5	Kassören Per Hallgren
Att uppmärksamma	5	Redaktören
In Memoriam	6	Vice styrelseordföranden Henning Robertson
Nytt från Svedint -- FN-aktuellt:		
Minnesmärke över omkomna FN-kamrater	6-7	Walter Meijer
FN-uppdrag	8	Krister Lindholm
FN-special		
50 års kamp för freden	9-10	Bengt Hållkvist
I FN-skrapan och Camp Sinai	12-13	Johan Eskelund
Tjänstgöring i Gaza	13-14	Per Hallgren
Recension om Kongo	14-15	Bengt Hållkvist
Erfarenheter från Bosnien	16-17	Alv Svensson
Intryck av Mellanamerika...	17	Stieg Forsberg
Stabsredaktörens spelt	18-19	Kåbe Lidén
Ökenvärlden...	19-20	Alv Svensson
Strövåg i Bibelns länder...	21-23	Ingvar Holmqvist
Vad bjuder Främre Orienten?	23-24	Per Hallgren

Omslagsbild, samt inre illustrationer Bengt Hållkvist och signerade foton stabsfotografen Stieg Forsberg.

REDAKTÖR: Bengt Hållkvist

POSTADRESS:

Informationsbyrå Hållkvist
Sjöliden 40
590 77 VRETA KLOSTER

("F-skattereg")

POSTGIRONUMMER: 882 57 63 - 4

Telefon/Telefax: 013-60245

2

Batch

har ordet

FN -- till för vem?

Ett 50-årsjubileum firas oftast med pompa och ståt -- med hyllningar av olika slag. Just vid 50 år kommer alla lovord över hur bra man är och har varit samt att framtiden säkert kommer att bli ljus genom den grund man har skapat under bakomvarande 50 år. Överallt i världen firas, som bekant, under 1995 FN 50 år. Sannolikt med många lovord för alla de insatser FN gjort för freden, för barnen, för fattiga, för en positiv utveckling mm i tredje världen, för drabbade av sjukdom eller katastrofer osv, osv... Listan kan göras lång och jubilarer är säkert väl värd alla vackra ord samt manifestationer. Vi själva -- i T2 M -- var ju med en gång i Mellersta Östern, vi har fått vår FN-medalj -- ja, t o m "fredspriset". Vi tyckte väl de flesta att vi hade gjort ett bra jobb i fredens tjänst. Vi var ganska stolta över vår blå basker.

Men hur var det och hur är det egentligen? Är det inte i själva verket så att FN inte kan agera utan stormakternas gillande? Och stormakternas agerande utgår inte alltid utifrån världssamfundets bästa utan snarare från det egna landets vä och ve.

Jugoslavien (eller fd Jugoslavien) -- "ännu en vapenvila" -- eller...? Även om freden -- när detta skrives -- synes långt borta kan vi kanske ändå hoppas på en positiv lösning på sikt. Men inte är det FN:s förtjänst -- eller...? Nej, USA skall hyllas för ett energiskt och fruktbärande diplomatiskt arbete, säger många. Ja, i alla fall är det denna gång USA, som har en viktig roll. Men detta beror på att president Clinton vill ha "Jugoslavienfrågan" ur världen inför nästa års presidentvals kampanj. Får då inte ändamålet helga medlen? Det blir ju kanske fred. Frågan måste ställas men samtidigt kan svaret ej ges utan att samtidigt beivra konsekvenserna för FN:s trovärdighet. Och hur agerar andra stormakter, eller fd stormakter, Ryssland t ex? Dessutom, hur påverkar detta militäralliansernas agerande?

Skall FN:s säkerhetspolitiska agerande vara fredsbevarande -- medan enskilda länder, företrädesvis stormakter samt militärallianser, typ NATO, skall vara fredsskapande? Är det inte tid att inse att allt diplomatiskt hänsynstagande inom FN försvårar eller t o m omöjliggör effektiva insatser i konfliktområden? Är det inte bättre att direkt sätta in redan organiserade enheter under ledning av en väl samordnad multinationell stab? Resultatet av fredsanssträngningarna i foma Jugoslavien innebär ju -- såsom man kan bedöma, när detta skrives -- sannolikt insatser av såväl NATO- som FN-enheter i samma uppdrag under NATO-befäl men sanktioner av FN. Även om Ryssland genom Sovjetunionens fall -- nu, och i närtid -- är starkt försvagat, såväl politiskt som militärt, får man inte underskatta den roll, som detta land kan spela. På världsscenen vill Ryssland fortsättningsvis betraktas såsom supermakt. Att negligera Ryssland kan få negativa effekter men också påverka arbetet i FN.

Hur skall då vi i Sverige ställa oss i framtiden? Just när dessa rader tecknas pågår diskussion om och hur våra enheter i NORDBAT i foma Jugoslavien skall inordnas i en "icke FN-ledd" operation. Är vår alliansfrihet så helig att det är helt otänkbart att ingå i enheter under NATO-befäl? Har vi svårt att acceptera att i det nya Europa, NATO:s huvuduppgift kan vara fredsbevarande och fredsskapande?

Enligt min mening borde det vara en självklarhet att vi deltar i "räddningsaktioner" verhelst v. behövs och kan göra insatser oavsett operativ ledning. Att i sådana uppdrag "garantera" att vi inte kan råka i strid eller tvingas delta i stridshandlingar är hyckleri. Antingen är man med eller inte. Sverige är ett rikt land. Vi har stor erfarenhet av olika typer av hjälpinsatser, såväl humanitära som militära. Att undanhålla eller undvika denna kompetens är omo-

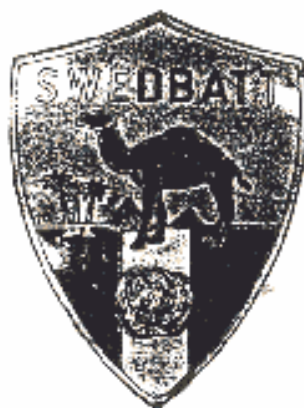

reliskt. Att avstå från att begära vårt bistånd är oklart.

Utvvecklingen i Europa går sakta mot ett Europa. Konsekvenserna av detta har säkerhetspolitisk betydelse. I hur detta påverkar FN i framtiden är svårt att säga. En annan rollfördelning är möjlig. Kanske FN på det säkerhetspolitiska området skall vara världens "samvete" men att direkta åtgärder för freden skall ledas och verkställas av regionala allianser. FN:s roll inom övriga verksamhetsfält kanske i stället skall vara ännu mer omfattande än vad som är fallet nu.

I vår komplicerade värld krävs säkert ett världssamfund. Även med FN:s fel och brister är en radikal nyrordning realistisk. Ett farligt vacuum skulle skapas, där oseriösa aktörer skulle få fritt spelrum. En gradvis förändring mot bakgrund av världsutvecklingen är dock nödvändig. För mig har årets jubilar visat upp en hel del skavanker. Men om viljan finns och resurserna inte sinar har FN en viktig roll under överskådlig tid.

Göran Wetterlundh -- 001

Från STYRELSEN

MEDLEMSANTAL

Vi kan idag recovisa **289 medlemmar (!)** vilket är nytt världsrekord! Nästan halva kontingenten är med! Vi fick stort tillskott av medlemmar efter senaste Sandpappret, som gick ut till alla kända adresser. Låt budkavlen gå -- vi har rum för fler!

ADRESSÄNDRING (Se även sid 17)

Styrelseordföranden återfinns sedan 1/10 i Östersund igen och leder styrelsearbetet därifrån.

Adress: Kyrkgatan 61 A, 831 34 ÖSTERSUND, telefon: 062 - 12 58 98.

FÖRENINGSEKONOMI

Vår ekonomi är stark! Det stora utskicket med Sandpappret blev betydligt billigare än beräknat tack vare bistånd från sponsorer och SWEDINT. Vi har i dagsläget närmare 25 000 kr i tillgångar. Kamratträffen 1994 kostade oss runt 15 000 kr utöver deltagarnas avgifter men var i överensstämmelse med budget.

FÖRENINGSHANDLINGAR

Höstutskicket har Ni fått, när detta rår Er med bl a medlemsförteckning och information. Med handlingarna bifogades inbetalningskort för medlemsavgift 1996.

VÅR TIDNING

"Det nya Sandpappret" kommer, med detta nummer, ut som nummer tre i ordningen och är en klar succé. Åran tillfaller helt redaktören och fd kommandanten i Baluga, Bengt Hällkvist, som laggar ner mer arbete på detta än någon överhuvudtaget kan föreställa sig! Vi står alla i tacksamhetsskuld till Bengt. Underbart att det fortfarande finns idealister! Bengt gör det här jobbet vid sidan av studier och eget företag. Såvitt bekant är vi ensamma om ett sådant blad.

FN-JUBILEET

FN fyller 50 år. Detta har firats på olika sätt över landet, vilket har återgivits i en hel del massmedia. I samband med FN-dagen 24 oktober fastställde styrelsen hur vi bör vara klädda i "officiella" sammanhang (jfr sid 7). Riktlinjerna är att vi bär basker och blå halsduk till vårdad civil klädsel. Även kamratträffen!

MÅNADSTRÄFFAR

Månadsträff i Stockholm för kamrater ur 72 M har ändrats till Engelen, första måndagen kl 18 00 (= den tid som anges i kallelser till medlemmar i FN-föreningen Bataljonen). Det innebär således sammanfallande tid. Vi kan därvid disponera eget bås i en gemensam "mässkällare" och åtnjuta föredrag utöver kamratsamvaren. Ring ihop ett gäng och prova!

NÄSTA KAMRATTRÄFF

Kamratträffen 1996 är bokad till 1-2 juni på SWEDINT, Ing 1, Almnäs i Södertälje. Sparra i almanackan! Vi drar oss norrut för att i rättvisans namn ge norrboende kortare resor. Vi har haft det bra på Tylebäck men nu är

det oax att prova något nytt. Inbjudan kommer med vårutskicket av Föreningshandlingar.

JUBILEUMSRESA MÖ

Vi tänkar inte ge oss med försöken till resande. Det är lämpligt att försöka våren 1998 (Egypten och Zonen?) -- 20 år!

Björn Lundholm -- 002

MEDLEMSNYTT!

Jubilarer

Åren går...som sagt. Vi är allt fler, som uppnår mogen ålder. Följande ökenveteraner fyller 1996 jämna år(tionden), som v vet em.

70 år

Carl Oscar Mikaelsson	STR-komp/fejvto	30/6
-----------------------	-----------------	------

60 år

Bengt Hållkvist	C STR-komp	16/6
Alv Svensson	C batstab/stri	26/11

50 år

Elmer Engqvist	STR-komp/rd-och smgrp	12/1
Anders Pikkarainen	STR-komp/rap- och drivmp/ut	8/4
Ulf Bårdheim	STR-komp/rap- och drivmp/ut	26/5
Anders Lundqvist	1. komp/2. plut	12/7
Urban Eskelund	Stf C 1. komp	13/7

Vi gratulerar i förväg och hoppas på kamraternas jubelrop, när det blir aktuellt!

Per Hallgren --180

Ött uppsvärksstans

Till **Krister Lindholm** vill härmed styrelsen framföra en stor eloge för det ytterst förtjänstfulla arbete, som han nedlagt för tillkomsten av Minnesmärket över omkomna FN-kamrater. TACK!

I föregående nummer av Sandpappret angavs felaktligt att Alv Svensson skulle tjänstgöra ött helt år i Bosnien med hemkomst i oktober 95, skall vara ött halvt år med hemkomst april i år.

Redaktören

Foto Stig Forsberg

In Memoriam

Allan Bäckström till minne

Allan Bäckström, sheriffen på den svenska FN-bataljonen 72 M är borta – han fattas oss och det gör ont. Hans och min vänskap omgärdas av två telefonsamtal, del försla någon gång i november månad 1978, då vi presenterade oss för varandra, och det sista den 21 april 1995, då han låg på sin smärtas läger. Däremellan nann vi med om att uppleva inte bara ett nära och trevligt samarbete på bataljonens rättsvårdsdetalj utan även det finaste utflöget av en FN-tjänstgöring nämligen en växande och lödig vänskap. Denna belästes genom såväl glatt utlöge i skärgården, på Allans båtar och på speciella högtidsdagar som i mera allvarliga sammanhang genom utväxlande av yrkesmässiga råd och förtroenden.

Alan var en lugn, envis, yrkesök kllg, vänsäll och godhjärtad mas. Närhet jag vill kan jag återkalla synen av honom i ökenheltan på Baluza med flugsmällan i högsta beredskap: numera interfolierat av sentensen: "Framtidens slöja är vävd av barmhärtighetens hand." Hans minne är oupplöstigt bundet med FN-bat 72 M och dess kamratförening.

Henning Robertson – 035
Auditör

MINNESMÄRKE ÖVER SVENSKAR, SOM OMKOMMIT I FN-TJÄNST

Nu finns det antligen ett minnesmärke i verkligheten. Det har tagit mycket lång tid att få fram detta. Redan 1979-80 startade det hela med en motion till riksdagen. Sedan har denna behandlats samt diskussion ägt rum med många inblandade på olika håll. Ibland har det stannat upp totalt och ärendet lågat i träda i årtal. Förutvarande arméstabens FN-avdelning och avdird Krister Linchoim var starkt engagerade under senare delen av 80-talet och ända fram till mitten på 1994. Därefter tog arméledningen över, vilket utmynnade i en kommitté med flera möten under senare delen av 94 ända fram till oktober 95.

Minnesmärket är placerat i Stockholm -- närmare bestämt vid Djurgårdsbrunnsviken vid Folke Bernadottes väg -- mellan Källhagens Vårdsrus och Sjöhistoriska Muséet. Ett naturskönt område. När man betraktar minnesmärket så har man höga träd på båda sidor och man får vettigt samt Skansens norra del med Broda

Kunglig hämnör vid minnesmärket över FN-veteraner, som har omkommit i FN-tjänst.

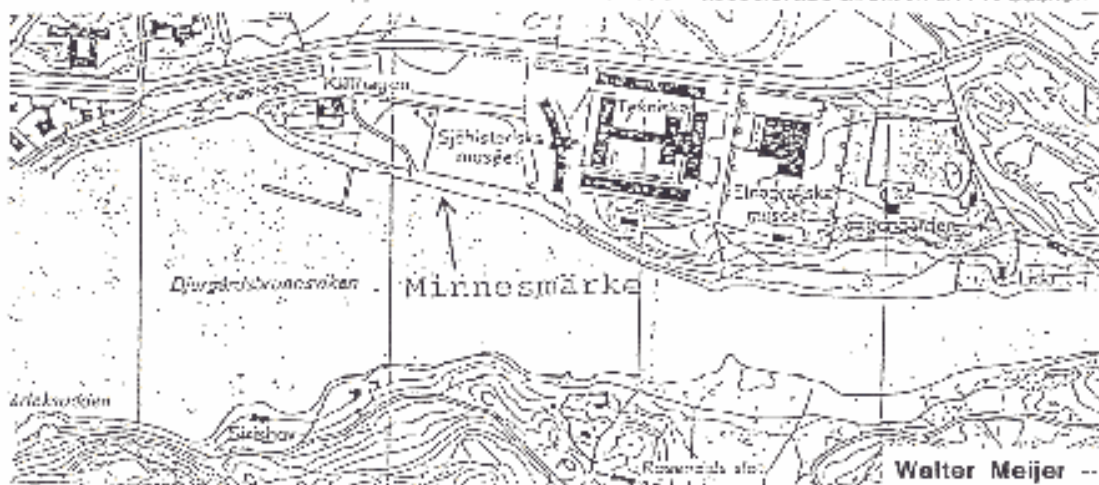
Click som en vacker fond.

Avtäckningen den 24 oktober 1995 inleddes med högtidligheter kl 1100 i närvaro av H.M. Konungen, Carl XVI Gustav, som också avtäckte minnesmärket med assistens av två st nyligen hemkomna FN-soldater ur SAU4/Nordbat 2. Övriga prominenta gäster var talman Birgitta Dahl, försvarsminister Thage G. Peterson, ÖB general Owe Viktorin, ärkebiskop Gunnar Weman samt borgarrådet Mats Hult. Ja, det fanns givetvis flera inbjudna gäster, som jag dock ej har namnen på. Ca 500 FN-veteraner och åskådare hade mött upp för att bevittna avtäckningen

Det hela började med samlingsmusik av Arméns Musikkår och inmarsch av ett hederskompani från hemvårdande BA04/Nordbat 2, vilket skulle bestrida högvakten denna dag. Som vanligt var det skön musik från denna musikkår. Talen från Birgitta Dahl, Thage G. Peterson, Gunnar Weman samt Owe Viktorin blandades med fina musikstycken. Efter ÖB:s tal fick vi lyssna till ytterligare ett musikinslag och när det var över avlägrade musikkåren samt hederskompaniet. H.M. Konungen lämnade därpå platsen. Pressfotografer och åskådare fick så chansen att under en kort tid beskåda minnesmärket. Därefter var det dax för oss FN-veteraner att hedra våra bortgångna kamrater med ett litet tal av undertecknad samt kransnedläggning gemensamt för Kamratföreningen Bataljonen och FN-veteranerna Kongo-Zaire. Sedan ordnades defilerings förbi minnesmärket för FN-veteraner och övriga församlade. Det hela inramades av musik från den nyinlämnade FBU Musikkår.

På eftermiddagen kl 1630 var det åter samling vid minnesmärket för att tända gaslågan i den stora stolpe, som återuppförts ca tio meter från märket. Denna stolpe kom ursprungligen till inför Stockholmsutställningen 1930. Nu fann stadsarkitekten ett tillfälle att rekonstruera den med gaslåga. Stolpen har en krans upptill -- omkring en meter i diameter -- och från denna krans yste en blå låga efter tändningen kl 1715. Dessförinnan hade vi fått lyssna till musik från FBU Musikkår och Försvarsmakten bjöd på varm buljong. Det hölls tal från Stockholms Stads representanter med borgarrådet Mats Hult i spetsen. Vi fick bli veta vad denna mark använts till ur historiskt perspektiv samt hur omgivningens byggnation tillkommit.

Hela dagen blev lyckad och allting lycktes vara på en lagom högtidlig nivå -- ja, allt verkade så där ogoom. Under själva ceremonin för talen samt avtäckningen lyste solen och det blänkte i det guldfärgade FN-märket på den välvda minneshällen av koppar. En dam ur åskådarleden associerade direkt till en FN-baser.

Walter Meijer -- 017

Dragongården omedelbart öster om Tekniska- och Etnografiska museet var familjebostadsadress hemma i Sverige för greve Folke Bernadotte -- den förste svenske, som stupat i FN-tjänst. Därav namnet Folke Bernadottes väg, vilken ju leder förbi såväl FN-minnesmärket som Dragongården.

Sverige har fått en ny general i FN-tjänst. Det är överste 1. Per Källström, Halmstad, som utnämns till generalmajor och chef för de militära observatörerna i Georgien (UNOMIG – United Nations Observer Mission in Georgia).

När detta skrivs förmodas Sverige komma bli ombett att sända en brigadgeneral (= överste 1.), som chef för FN-styrkan i Makedonien (UNPREDEP – United Nations Preventive Deployment Force). Han kommer då att avlösa den nuvarande finske generalen under februari 1996. Sverige har där f n en skyttepluton på 40 man, vilka ingår i SCANDCOY i NORDBAT 1.

Regeringen beslutade 26 oktober i år att det svenskbemannade högkvarterss kompaniet i Zagreb (Kroatien) skall avvecklas våren 1996. Vid rotation nu i november minskades kompaniet dessutom från 100 man till 75.

I början på november beslutade regeringen även att reducera den svenska delen av den nordiska bataljonen i Bosnien (NORDBAT 2). Bataljonen minskas med 150 man, vilket innebär att svenska 8. pansarskyttekompaniet tas hem före 6 februari nästa år. NORDBAT 2 kommer därefter att räkna 870 svenskar. Det danska stridsvagnskompaniet i NORDBAT 2 försäls inte bli drabbat. Ny chef för NORDBAT 2 från 14 oktober är den danske översten Hvidberg. Han för således f n befälet över drygt 1000 svenskar, varav huvuddelen är dalnassar! Som ställföreträdare har han överste Rolf Dahlström från Calabrigaden.

Anledningen till reduceringar av FN-trupp i Bosnien är i första hand FN:s dåliga ekonomi men även den – när detta skrivs – överenskomna vapenvilan. Dessutom har de främst i november pågående fredsförhandlingarna haft betydelse för beslutet att minska.

All FN-trupp, ca 10 bataljoner, som var grupperad i Kroatien (Krajinaområdet) har repatrierats sedan kroaterna intog området i somras och serberna flytt till Bosnien eller Serbien.

Efter beslut av regeringen sände SWEDINT i november 10 civilpolis till Angola (UNAVEM – United Nations Angola Verification Mission). Civilpoliserna träffar där 20 svenska militära observatörer samt 17 svenskar ur SWEDRELIEF, vilka sedan tidigare finns i Angola. De sistnämnda sysslar med väg- och broreparationer. Uppgifterna för civilpoliserna är i första hand att övervaka samt rapportera läget beträffande de mänskliga rättigheterna. I övrigt är UNAVEM:s uppgift att biträda parterna i demobiliseringsprocessen dvs avväpning och återgång till fredliga förhållanden.

Krister Lindholm – HQ

FÖRSVARSMAKTEN
FÖRSVARETS INTERNATIONELLA
CENTRUM

UTLANDSTJÄNSTGÖRING INOM FÖRSVARSMAKTEN

Nästa rekrytering till utlandsstyrkan sker i februari 1996. Eventuellt tidigare behov får Du orklara via genom att följa nyhetssändningarna eller läsa dagstidningarna.

Du kan naturligtvis också kontakta SWEDINT (00 - 553 010 00) om Du har frågor avseende utlandstjänstgöring inom Försvarsmakten

FN-

SPECIAL

Foto Stieg Forsberg

Upphovsmannen till denna FN-special

MED ANLEDNING AV FN:s 50-ÅRIGA TILLVARO I ÅR PRESENTERAS HÄR NEDAN ETT AXPLOCK AV OLIKA FN:MISSIONER, DÄR VETERANER UR VÅR EGEN KAMRAT-FÖRENING D V S LÅSEKRETSEN SJÄLVA DELTAGIT. ETT UNDANTAG UTGÖRS AV DELARTIKELN OM KONGO, DÄR JAG I BRIST PÅ FÖRFATTARE SOM VAR MED DÄRNERE UR VÅR FÖRENING, VALT ATT INFÖRA MATERIAL UR EN TIDNINGS-RECENSION, VILKEN JAG SKRIVIT TIDIGARE. AV UTRYMMESSKÅL FORTSÄTTER FN-ÖVERSIKTEN ÄVEN I NÄSTA NUMMER AV SANDPAPPRET. AV SAMMA SKÅL UTGÅR I DETTA NUMMER "POLITIK I MELLANÖSTERN", FÖRST EN ÖVERSIKT. REDAKTÖREN

50 ÅRS KAMP FÖR FREDEN

Under en stor del av det nu gångna året -- men framför allt under det första halvåret -- utsattes vi för ett kontinuerligt massmediatryck, varvid vi delgavs minnesbilder av det förödande Andra världskriget. Dess härjningar bidrog kraftigt till att man redan då -- i mitten av kriget -- bland de allierade såsom ett av sina krigsmål satte upp bildandet av en ny, internationell, överstatlig säkerhetsorganisation. Inför detta beslut var man dock väl medveten om den kanske största svagheten hos föregångaren -- Nationernas Förbund -- NF. Dess defekt var att initiativtagaren USA, en av samtidens mäktigaste stater, inte var medlem! När det gällde Förenta Nationerna avsågs alla stormakter -- fast bara bland segramakterna skulle det komma att visa sig -- bli medlemmar i den nya sammanslutningen. Under lång tid var såväl Kommunismen som Japan och Tyskland uteslagna. Det är ju nu tillrättat. Om vi går tillbaka till senaste världskrigets slutskede så utarbetades sålunda

på en konferens i San Francisco 1945 för Förenta Nationerna den slutgiltiga FN-stadgan, vilken sedan trädde i kraft 24 oktober samma år. Det kan finnas anledning att erinra om dessa saker i år -- när FN, som vi alla vet, har fyllt 50 år -- under vilka nämnda organisation samt tidigare krigserfarenheter skulle ha garanterat fred. Därav blev ju intet! I stället har vi börjat närma oss 200 utkämpade krig och har åtskilliga miljoner människor blivit dödade! I väldigt många av dessa konflikter har FN i olika grad -- förr eller senare -- blivit inblandat. Några sådana i den långa raden av kriser -- med militära/polisära FN-enheter eller -observatörer involverade -- har varit:

Nu gällande FN - stadga fastställdes redan 1945.

- Israels självständighetskrig 1948-49 varunder den svenske FN-chefsmedlaren, greve Folke Bernadotte, stupade
- Koreakriget 1950-53, där FN blev krigsförande part på ena sidan
- Suezkriget senhösten 1956, varvid UNEF I organiserades
- Kongooperationerna 1960-64, varunder Dag Hammarskjöld omkom
- Cypernmissionen med inledning 1964 och alltjämt pågående
- Sexdagarskriget i juni 1967 inför vilket UNEF I tvingades bort från Gazaremsan samt Sharm-El-Sheikh
- Oktoberkriget 1973, varvid UNEF II organiserades
- Golfkriget, mellan Irak- Iran, vilket pågick 1980-1988 och där FN egentligen lyckades komma in först i slutskedet men där Olof Palme personligen ledde en FN-diplomatisk medlargrupp fram till sin död 1986

(Forts nästa sida)

- Libanonkrisen från mitten av 1970-talet med efter hand stegrad FN-inblandning och där FN fortfarande är engagerat
 - Afganistankonflikten med början kring nyår 1979 men där FN "släpptes in" först många år senare
 - Kuwaitkonflikten 1990-91 med följdskrise i Kurdistan mm
 - Somaliakrisen med de egentliga militära FN-operationerna 1993-94
 - Ex-Jugoslavien sedan 1992 och där militär FN-verksamhet alltjämt pågår men kan förändras
- Utöver dessa konflikter finns eller har funnits en rad ytterligare sådana, vilka jag inte tar upp specifikt här men där FN också medverkat i militär och/eller polisiär form såsom i Mellanamerika, Afrika, Kaukasien, Fjärran Indien samt Sydostasien m fl.

Samtidigt som dessa konflikter pågått har vi alla därutöver – från gång till annan – blevit under det politiska hotet om kärnvapenkrig eller miljöförstöring av liknande skäl. Nu har ju, som vi alla vet, detta hot på nytt aktualiserats genom de franska kärnvapenförsöken på Mururoa-atollen i Stilla havet men även av Kinas test senast i somras. Till detta kommer de inte helt avlägsnade rustningsmöjligheterna avseende kärnvapen i Nordkorea, Irak och Pakistan. Sistnämnda land har därvid nyligen från Kina erhållit 30 st M 11-raketer, vilka kan medföra kärnstridsspetsar. Israel samt Indien anses också innehå kärnvapen, som en sista överlevnadsplanka. Det värsta torde dock vara den dolda men numera förmodat forcerade kärnvapenuppbyggnaden i mullornas Iran, som bedöms – åtminstone till het nyligen -- ha skett med kinesernas hjälp. Tala om 50-årsminnet av Hiroshimabomben! Den iranska hotbilden anses på en del håll ha medverkat till att Israel har påskyndat sina fredsanskränningar för att säkra närområdet inför en allvarigare långsiktig hotbild från mullorna.

I viss mån har FN kunnat medverka till reducering av kärnvapenhotet -- kanske främst då i Irak samt Nordkorea. Däremot har inget påtagligt kunnat göras åt de franska eller kinesiska försöken.

Är då FN något att förlita sig på? Egentligen är organisationen för stor med nästan alla världens självständiga stater dvs 165 nationer såsom medlemmar. Detta gör verksamheten tungrodd, ineffektiv, lobbypräglad och på många områden utsatt för korruption eller intriger samt gruppintressen. Väldigt många medlemsländer är diktaturstater, vilket inte existerar i EU. Säkerhetsrådet som en gång skapades för att motverka storhetens nackdelar samt underlätta snabba beslut har fått ett moment 22 inbyggt i sig genom att de 5 stormakterna har tilldelats en exklusiv veto rätt. Vad gäller fredsbevarande operationer har statsminister Ingvar Carlsson i år föreslagit en ny, kompetensgivande, militär operativ stabsfunktion i FN:s centrala ledningsstruktur. Där har man ännu inte nått målet. Många gånger måste FN därför söka bistånd från andra organisationer. Kanske måste det fortsätta att göra så även om en militär stabsfunktion tillkommer i FN-skrapan. Bataljonschefen har ju på annan plats i tidningen mycket välformulerat avhandlat FN:s insatsproblematik så det ska jag inte gå vidare in på här. Jag biträder helt hans uppfattning.

Däremot torde en rejäl omorganisation av FN kunna anses nödvändig för att detta bättre ska kunna verka för fred och säkerhet. Det hör att se över urvalet av stormakter och samtidigt kanske utöka antalet från nuvarande fem så att varje världsdel blir representerad i Säkerhetsrådet. Därvid vore det dags att ta in Tyskland samt Japan, vilka numera anses ha mera stormaktstatus än Storbritannien eller Frankrike trots de senares kärnvapeninnehav. Därutöver har föreslagits att Brasilien, Indien men också Nigeria bör inlemmas i kretsen. På detta sätt skulle de ständiga medlemmarna dvs antalet stormakter i Säkerhetsrådet fördubblas, varvid varje enskild stormakt skulle minska i betydelse men deras samlade makt öka om de vore eniga. Här förutsätts en samtidig omarbete av veto rätts systemet äga rum.

Oavsett diskussionerna -- i eller utanför FN -- om behovet av organisationsförändringar så synes det vara i högsta grad önskvärt att FN:s demokratier strävar efter att innehå erforderligt starka försvarsmakter för att kunna stödja FN efter behov. Till detta hör att FN:s demokratiska länder hela tiden ser över sina säkerhetspolitiska ministrar dvs i första hand utrikes- och försvarsministrarna så att de är rätt personer för att kunna uppträda kraftfullt samt beslutsamt i FN. Nere i operativ nivå måste reglerna för civil- militärt dubbelkommando ses över. En Force Commander måste få rätt att utan tidsfördröjande civila samråd besluta om erforderliga akuta militära insatser och där denne bedömer det nödvändigt delegera ned -- åtminstone till bataljonschef -- rätten att beordra t ex attackinsats med flyg. FN:s trovärdighet kräver detta!

Bengt Hållkvist -- 050

(Forts sid 12)

Yitzhak Shamir (1922-1995, israelisk general, diplomat samt premiär-/försvarsminister).

"Fred sluter man inte med sina vänner utan med sina fiender"

**Har du en mobiltelefon?
Vi har tillbehören som ger dig mer glädje av den!**

**Laddare
Batterier
Antenner
Bilhållare
Läderväskor
Ciggekablar mm**

Fråga din lokala handlare efter tillbehören

och kommer från

CellTech AB

HENNING ROBERTSON

ADVOKAT

ADVOKATFIRMAN HENNING ROBERTSON

POSTADRESS: BOX 1327, 751 43 UPPSALA

BESÖKSADRESS: KUNGSGATAN 57 B, 1 TR

TELEFON: 018-10 25 60. FAX: 018-10 13 12. BOSTAD: 018-14 85 89

Aldrig kunde jag drömma om vad som skulle komma att hända i FN-sammanhang, när jag vandrade eller snarare åkte omkring (i en gammal 9033), under Sinais himmel för en evighet sedan. 72 M var min första mission och det tillsammans med det faktum att den har "hållits vid liv" genom vår eminenta kamratförening har gjort att 72 M fortfarande känns speciell.

När vi väl installerat oss i öknen -- i mitt fall på 1. kompaniets Camp Sinai -- och gjort alla nödvändiga förändringar för att få saker att fungera på det sätt, som vi tyckte var bäst -- alla nykomlingar måste ju "make some improvements" -- så började rätt snart rutinerna att fungera. Med friskt mod samt mycket energi satte vi igång med att diskutera och planera vad som skulle göras härnäst för att den nödvändiga processen av utveckling -- och kanske lite också för att hålla igång grabbarna i första hand på kompanicampen. Vi fixade skyddsvärn som hade en underlig förmåga att samla sand, vi fortsatte evighetsarbetet att hålla våra fina gångbanor av "gummiband" fria från sand liksom våra lyxiga förläggningar. Vi på Camp Sinai var ju de enda, som hade tälmässiga förläggningar (även om vissa högt uppsatta ämbetsmän bodde lyxigt i plåcheracker). Drabbade av någon sorts bekvämlighetsbakterie och fortfarande fulla av energi planerade vi att resa de prefabs, som låg lagrade sedan lång tid på campen. Våra oföretagsamma företrädare hade ju inte itts resa dem utan bodde i tält trots att resurserna fanns på plats.

Vi lyckades att med Pollogs hjälp gräva ner vår soptipp och på så sätt bidra till att förbättra miljön samt försämrade relationerna med den del av lokalbefolkningen, som brukade samla saker därifrån. Vi lyckades med att reparera bilar, vilka var uttjänta för länge sedan. Vi lyckades också att laga mat, som gjorde att folk från när och fjärran -- inklusive batstaben -- gjorde sig ärenden till Camp Sinai, företrädesvis vid lunch- eller middagstid.

Jag tror även att vi lyckades att leva upp till kraven samt förväntningarna, som bataljonschefen och hans medhjälpare hade på oss. Sammantaget lyckades vi nog ganska bra och stunder fanns när man kände att man bidrog till fredsprocessen samt utvecklingen i området. Det var i en tid och på en nivå så man kunde se och konkret märka förändringar eller händelser. Vad händelserna betydde i ett större perspektiv och vad som hände i den andra änden av rapportkedjan tror jag de flesta av oss kanske inte analyserade så noga -- vi var nöjda när vi gjort vårt och fått iväg alla rapporter till bataljonsstaben...

Cia 15 år senare skulle det fantastiska visa sig att jag skulle få förmånen att arbeta i den absolut motsatta änden av rapportkedjan! Under en FN-mission i Makedonien, där jag genom mitt dagliga värv på info-sidan kom i nära kontakt med ett antal duktiga och trevliga medarbetare utsända från det allra heligaste i New York, dvs FN-högkvarteret, väcktes tanken att det skulle vara intressant att få uppleva den delen av den väldiga organisationen.

Jag fick således nyligen (94/95) tillfälle att arbeta inom Department of Peace Keeping Operations (DPKC), närmare bestämt inom något som kallas Mission Planning Service (MPS). MPS uppgift är att planera kommande missioner samt att följa upp pågående för att se om utvecklingen kräver några åtgärder, såsom förändringar i mandat m.m. Att planera för avslutade operationer är också en uppgift för MPS. Planering av kommande missioner är förstås inte helt lätt alla gånger. Först skall man ju veta vad som bedöms kunna bli en mission och sedan skall det helst finnas en uppgift (mandat) samt resurser därtill. Planeringarna på MPS får ofta planera utifrån antaganden, då Generalförsamlingen inte alltid ger klara direktiv i god tid (vilket så att säga ligger i sakens natur).

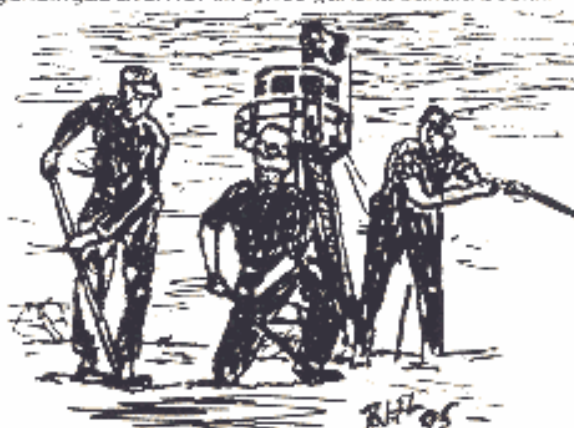
Efter denna mycket intressanta tid inom FN-högkvarteret så måste jag säga att jag ser litet annorlunda på det hela. Inte minst inser jag vikten av alla de rapporter, som sänds från de olika missionerna. Många är de kompetenta och ambitiösa människor som arbetar hårt med att hjälpa beslutsfattarna att fatta kloka beslut med dessa rapporter, som en betydelsefull grund. Det är en grannliga samt viktig uppgift, att den information, som kommer från CP.1 -- och sedan skall passera ett oändligt antal nivåer -- franskas, analyseras, sammanfattas, (Forts nästa sida)

FN-skrapan med sidobyggnad vid East River i New York, där såväl Säkerhetsrådet som Generalförsamlingen huserar

slutas om osv -- verkligen ger en så korrekt bild som möjligt. Dessutom tillkommer medias inverkan på processen, man talar om det så kallade "CNN-syndromet". Det är en intressant frågeställning hur mycket media påverkar åtgärder och beslut på högsta nivå inom FN (och andra organisationer också för den delen). Det är väldigt många synpunkter -- inte minst politiska -- vilka måste med från massor av avdelningar, avdelningar som dessutom kanske inte alltid har målet och det gemensamma bästa för ögonen utan ibland förrirar sig in i tanketankar, vilka påminner om revirtänkande. I min snäva sinnevärld kunde jag tidigare inte föreställa mig omfattningen samt komplexiteten av den process, som måste genomgåas även för till synes ganska banala beslut.

När jag satt i New York och läste rapporter från olika missioner tänkte jag ofta på tiden i Sinai samt på grabbarna på OP:n och tanken: svindlade och världen var liten samt sårbar och ibland kände jag stolthet jämte en sorts respekt för denna ibland hårt kritiserade organisation. Så många människor som jobbar så hårt... Men också många, åtminstone i New York, vilka har vuxit fast och som efter år av idogt arbete nu jobbar mer för sitt existensberättigande än för saken. Inte så att jag menar att man skall jobba ideellt men organisationen behöver verkligen granskas och effektiviseras. Den fin mycket allvarliga ekonomiska situationen för FN underlättas inte av att många medlemsländer inte har betalat sina avgifter till organisationen. Det är väl känt, att anledningen till eftersläpningen med betalningarna är en del i påtryckningarna att FN måste bli effektivare. Samtidigt måste man hålla i minnet att organisationen är vad medlemmarna gör den till. Medlemsstaterna är ju de enda, som kan förändra den. Det är -- som alltid när politik är inblandat -- en fråga om kompromisser i eviga försök att komma överens. Resultaten blir ju ofta "urvattensde". 50-årsdagen innebär kanske vändpunkten, kanske kommer framtiden att visa att efter 50 börjar ett nytt liv. Även för FN. Jag tycker också att vi skall komma ihåg att FN har gjort och gör mycket bra för världen. Det är avsevärt mer än fredsbevarande operationer. Det är här inte plats att orda om allt detta men av de ca 5 000 personer som jobbar i UNNY (= FN-komplexet i New York; red anm) är det bara ca 350, vilka jobbar med Peace Keeping. Jag tycker trots allt att vi får gratulera och önska 50-årsdagen lycka till i fortsättningen.

OP-tjänst innebär ju inte enbart "kikartjänst" utan också andra lyngre uppgifter på positionen såsom här på 555. Ibland sköts det också...

För min personliga del var det en mycket intressant samt givande upplevelse att få tillbringa en tid i New York. Förutom FN så är ju själva staden och livet där en enastående erfarenhet. Det låter sig inte göra i brådskande att beskriva allt det. Man kan utan överdrift säga att kontrasterna mot Camp Sinai var ganska stora.

PS. Preläben låg fortfarande prydligt slaplade, när vi lämnade Camp Sinai. Det var ju framsynt av oss -- det underlättade därmed utvecklingen av UNEF II. DS

Urban Eskelund -- 301

TJÄNSTGÖRING I GAZA

Egentligen bör rubriken heta: FN-tjänsten vid sjukhuset i Rafah 1963. Under denna FN-tjänst hade vi nog den mest intressanta, fascinerande och stimulerande FN-uppgiften i hela Främre Orienten! Vi var 94 FN-svenskar i kontingenten av vilka TOLV var sjuksköterskor och EN köksföreståndare, som övertog skötseln av det militära FN-sjukhuset i Rafah.

Verksamheten vid detta unika "öken-sjukhus" gav så positiva erfarenheter att många av oss anmälde intresse för ytterligare sex månaders tjänstgöring i detta politiskt brännbara hörn av världen.

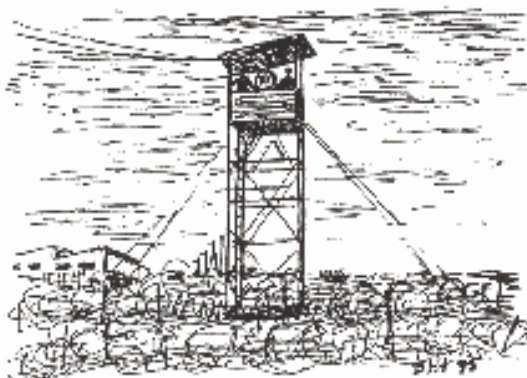
Vad är då egentligen Rafah? Jo, en stad fyra mil sydväst om Gaza stad och tidigare en betydelsefull engelsk bas. Sedan årsskiftet 1956-57 sände Förenta Nationerna en "brandkårsstyrka" med efterföljare till Gaza-området och förvandlade basen till en underhållscentral. Någon har för övrigt karakteriserat Rafah så här: "Det är hundra hektar bebyggd öken, drygt tusen själar, många miljoner dollar i varor och sex kilometer taggtråd. Allt bevakat av skandinavisk FN-personal med sexton nattligt rastlösa stråkastare".

SJU NATIONERS PATIENTER

FN-sjukhuset drevs i nära sju år i norsk regi fram till maj 63. Då övertog Sverige ansvaret för "UNEF Hospital" 13

för två år framåt. Och för första gången blev det kvinnlig FN-personal i arbetet "ute på fältet" – tretton svenska kvinnor (bland 440 sökande) rekryterades. Och de kvinnliga FN-kamraterna hamnade i en synnerligen internationell miljö: bokstavligen talat fick de LÄGGA FÖRBAND på sju nationers FN förband i Gaza-området! Rafah-sjukhuset, som i storlek närmast kunde jämföras med ett svenskt mindre länsläsarett, hade emellertid i allmänhet ganska gles beläggning av FN-personal. Det var i dubbel bemärkelse friska pojkar, som fullgjorde sitt uppdrag i fredens tjänst i Gaza-området.

Skärmbildsundersökningar, vaccinerings och liknande utförda i speciella bussar, som med jämna mellanrum åkte runt inom Gaza-området, vilket ymnässigt är ungefär en tredjedel mindre än Öland, var en annan av sjukhusets uppgifter. När man tittar tillbaka exv:s till 1961 så gjordes då över 13 000 undersökningar. En gång i veckan begav sig sjukhusets sk "ökenpatrull" ut på "rond" bland sanddynerna. Det var en mångmilaturl med en sandgående, fyrhjuldriven "ökenambulans" längs en route, som sträckte sig till de mera avlägsna delarna av demarkationslinjen mellan egyptiskt område samt Israel. Patrullerna brukade bestå av läkare, ett par sjuksköterskor, sjukvårdare samt eventuellt tanddoktor. Ökenambulansen var lastad med ett stort förråd av läkemedel, vitaminpreparat och förbandsmateriel och såsom eskort medföljde kanadensiska FN-jeepar. Terrängbilden påminner – hur underligt det än kan låta i de drygt 50 plusgraderna – närmast om ett svenskt snölandskap med en dåligt plogad, halvt igenrydd väg. Olla blev det stopp för ökenpatrullens bilar, de fick backa och så sats på nytt sedan spadarna varit i flitig aktion. Så plötsligt efter någon timmes färd,

UNEF 1:s underhållsbas i Rafah bevakades av skandinaviska FN-soldater med 16 nattligt rastlösa strålkastare.

genom till synes obeholtt område, möttes den bilburna karavanen av en stor skara människor -- dags för första "mottagningen" -- på en något sänkr vindskyddad plats mellan två stora sanddynor! Det var tålmodigt väntande ökenbeduiner, som blev de första patienterna under den unika "ronden". Ambulansen omgavs av en rad sjuka samt tiggande människor. Mängden av folk ökade hela tiden och man kunde inte förstå varifrån de kom eller hur de kunde leva i denna sterila ökenverklighet.

Det var en underbar tid, som vi hade på Rafahsjukhuset trots att olyckor med dödlig utgång också förekom.

Per Hallgren --180

RECENSION OM KONGO

SVERIGES MEDVERKAN I FN:s KONGOOOPERATION

BOK. Nils Sköld: "MED FN I KONGO. Sveriges medverkan i den fredsbevarande operationen 1960-1964"

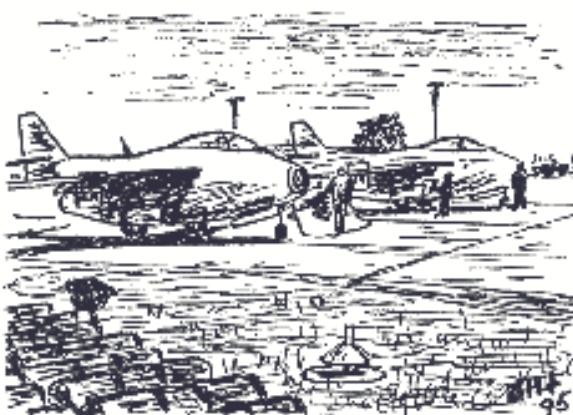
Probus förlag, 263 sidor

För att högljudighålla FN:s 50-åriga existens i en allt annat än fredlig värld och skildra Sveriges medverkan därunder i fredsbevarande operationer i olika områden är SWEDINT, Försvarsmaktens internationella centrum, i färd med utgivning av en rad böcker. En av dem heter enligt felstilt ovan och har utarbetats av förre arméchefen, generalöjtnanten Nils Sköld. Författaren har själv inte deltagit i FN:s kongooperation, vilken genomfördes under i titeln angiven tid men han har genom sin militära rang samt bakgrund, inkl tidigare erfarenhet såsom FN-kompanichef i Gaza, en utmärkt kompetens och samtidigt önskvärd distans till ämnet.

I boken återges inte Dag Hammarskjölds död och beskrivs endast ytligt storpolitiken relaterad till kongofrågan. Boken fyller ändå ett stort kunskapsbehov samt har blivit, vilket författaren också mycket rikligt framhåller, påfallande aktuell genom FN:s besvär i nu pågående konflikter på Balkan. Sköld drar sig inte heller för att påtala beska sanningar om saker och personer, när så erordras, även bland svenskarna med anknytning till dåtidens Kongo.

Det finns således mycket att lära från boken -- åtminstone dess sammanfattning -- som därför i första hand bestämt borde läsas av dem, vilka är involverade i FN:s verksamhet här hemma eller nu i Ex-Jugoslavien. Sistnämnda konflikt har, som antyfts, stora likheter med den i Kongo. Vad kan man dessutom inte vänta sig av söndeballet i det forna Sovjet? Detta problemområde är ju egentligen bara en förstoring av Balkan.

FN: Is kongoinmarsats tillkom mycket snabbt, varvid snart kunde konstateras bristande kompetenskrav vid anställning av FN-personal. Sålunda förekom många fall enligt Sköld i o m helt olämpliga chefer även på högt uppsatta poster. Problemen blev givetvis inte mindre för berörda av att stäbarna ovanför bataljonsnivå i regel var sammansatta av officerare från många länder med olika militära slabsrutiner. För svenskt vidkommande ansågs FN-tjänst vid denna tidpunkt ännu ej meriterande -- snarare alltför ofta såsom en belastning. Trots det ovan sagda utmärkte sig den svenska personalen i Kongo i allmänhet mycket väl och visade -- enligt många utomstående kompetenta bedömare -- i stor utsträckning prov på både taktiska och tekniska

1st Lt. J. D. Grier -- 1st UN Fighter Squadron 22, F-22 -- under

klamörinc: i Luluebourg i centrala Kongo Zaire.

Sveriges m litära medverkan i FN:s kong Kooperation. Sköld använder ett lättläst språk, är sällig samt tillhanda-håller ett bra bild- och kartmaterial. Författaren har slutligen försatt boken med en bra notapparat liksom en ordindex, käll- och litteraturlösteckning.

(Forts. nästa sida)

kunskaper eller personlig färdighet liksom många gånger gott omdöme samt samarbetsförmåga. Det bör observeras att Sverige deltog med såväl markstridskrafter som strids- och transportflyg samt tekniska kontingenter. När kongooperationen väl hade utförts hade svenska FN-soldater deltagit med sju bataljoner under hela tre fälttåg och strid i brigadnivå samt därvid i stor utsträckning fullgjort tjänster i alla chefsnivåer. Det är därmed bevisligen inte bara i nutida Ex-Jugoslavien, som Sverige har kunnat tillhandahålla utmärkta FN-soldater, vilket förtjänar påpekas.

Sköld noterar också det bristande stöd, som gavs FN-soldaterna efter det att de hade kommit hem till Sverige. Hans slutsats är att det berodde på att man inte förstod bättre. Numera vet vi mycket mer om hur krisreaktioner ser ut och skall behandlas.

Boken kan närmast betraktas som en slutredovisning av

Sköld använder ett lättläst språk, är sällig samt tillhandat-
slutligen försett boken med en bra nolapparat liksom en

Bengt Hällkvist – 050

Trött på NiCd-batterier som inte fungerar?

Vi har lösningen!

Fråga din lokala handlare efter

DISPLAY-LADDAREN

som i siffror på en display anger exakt med hur många mAh batteriet har laddats

Kommer från

CellTech AB

ERFARENHETER FRÅN BOSNIEN

Under tiden september 1994 till april 1995 tjänstgjorde jag vid UNPROFOR-högkvarteret i ZAGREB (KROATIEN) såsom förbindelseofficer för den nordiska (svensk-danska) bataljonen NORDBAT 2 / BA 03 i BOSNIEN. Det skulle krävas alltför stort utrymme att delge alla de yrkesmässiga och allmänmänniska erfarenheter jag har från denna tid. Därför nojer jag mig med ett axplock samt några jämförelser med tiden i Sinai.

Som förbindelseofficer hade jag att tillvarata NORDBAT 2 intressen i de flesta avseenden. Det mesta handlade om underhållstjänst men rese- och besökservice var också en del - samt arbetskrävande verksamhet. Till mitt förfogande hade jag två unga, duktiga tänningar: "travel officer" Katarina Johansson och "logistic officer" Stefan Flender. "Nordic Support Office" (NSO) kallades vi och hade en konturscontainer som arbetsplats samt ett antal förlägningscontainers till våra genomresande gäster. För persontransporter hade vi en VW-buss och för lättare gods en "pick-up". Vi var lokaliserade till PLESO en tid jugoslavisk militärbas (vilken till stora delar fortfarande var minerad!) i direkt anslutning till ZAGREBs internationella flygplats. Där fanns även den enorma underhållsbasen för alla FN-styrkor i forna JUGOSLAVIEN. Under min tid uppgick dessa till ca 39 000 militärer och omkring 4 000 civila från 40-talet länder. Svenskar i missionen utgjorde ca 3% av styrkan. Således en stor skillnad mot UNEF II, vilket var betydligt mindre (om jag minns rätt, 4200 fördelade på 7 nationer, där svenskarna utgjorde 15%).

Trots att svenskarna var en mycket liten del av UNPROFOR åtnjöt de högt anseende såväl inom FN-organisationen som hos parterna (likt som UNEF II!). Genom att NORDBAT endast utgjorde en liten del av UNPROFOR och var en av de mest avlägsna enheterna (6 dagars färd på marken tur och retur från ZAGREB) så fanns det stor risk att dess intressen skulle "komma bort" i FN-byråkratin (fortfarande stor, invecklad och långsam). För mig gällde det att vara väl insatt i den formella hanteringen av olika ärenden innan jag började etablera goda personliga relationer med skilda befattningshavare i syfte att kunna bedriva sin lobbyverksamhet till gagn för NORDBAT. Jag lärde mig snart att det fanns formella maktbärare (ofta med mycket guld på axlarna), vilka givetvis skulle behandlas med vederbörlig respekt och vördnad men också reella maktbärare (oftast civila kvinnor (!) samt män, där makten ej gick att utläsa av klädseln). Det var de, som såg till att ärenden behandlades rätt och snabbt och att rätt papper hamnade hos de formella maktbärarna för slutligt (formellt) beslut, stämpel samt påskrift. De kunde även informera om när vissa, åtråvärda förmödenheter fanns "i verkligheten" innan de fanns i dator och på papper. De kunde också se till att NORDBAT förmödenheter fick "förtur" vid lastning samt transport med de konvojer, vilka utgick från PLESO-basen till olika delar av forna JUGOSLAVIEN.

Huvuddelen av dessa civila "reella maktbärare", som jag hade att göra med, var kompetenta samt professionella även om motsatsen givetvis också fanns representerad. Många var i övrigt militärer. Dock inte den förtjusande lilla filippinska dam, vilken gjorde en helhjärtad insats för att hjälpa NORDBAT (= svenska och danska skattebetalare) att få betalt från FN för alla de reparationer man var tvungen att göra utanför "FN-systemet" -- främst med resurser från och i hemländerna. En mörkhyad chetstjänsteman på fordonadministrationen skulle nog fått "postisarna" på 72 M att på nytt känna suget från Västindien, han var från Barbados och pratade samt rörde sig i "reggae-takt". De dödsföraktande piloterna från Ryssland och Ukraina gjorde en imponerande insats i luftbron till Sarajevo.

Den stora mängden av "nya" nationer i denna FN-mission ledde till många kulturkrockar samt andra friktioner men objektivt sett är det ändå förvånansvärt att något så komplicerat som denna operation kan fungera på ett relativt tillfridsställande sätt. Det är inte "olket-på-fältets" fel att FN ställs i dålig dager utan medlemsnationernas politiker, som inte kunnat förmå sig att formulera anständiga mandat och uppgifter med tillräckliga resurser.

Civilbefolkningen (kroaterna) var indoktrinerade ("beordrade") att inta en kritisk inställning till FN. Dock lyckades jag bli "on speaking terms" med ett antal kroater, som vågade delge mig att de var kritiska till vad deras regim står för. Jag hann se en del av både Kroatien och Bosnien även om jag var tvungen att vara restriktiv i mitt resande. Det är beklämmande att se hur denna vackra samt på många sätt resursrika del av Europa utsätts för en brutal förstörelse för att den gamla makten från kommunisttiden skall kunna behålla makt och rikedom. Maktbärarna utnyttjar eller underblåser därvid de gamla etniska och religiösa motsättningar, vilka finns -- men som hade kunnat överbryggas om viljan funnits hos de ledande -- ty befolkningsgrupperna är "dresserade" att yda.

Kulturlivet i ZAGREB har trots allt kunnat fortleva och jag bevistade några högklassiga konserter

ZAGREB's stads kärna präglas av arkitekturen från den österrikisk-ungerska tiden med många vackra byggnader under det att yttrområdena består av idel trista betongkaserner i typisk östeuropeisk efterkrigsstil. Det finns gott om bra restauranger i ZAGREB. FN-maten i högkvarteret och på PLESO-basen sköttes av en

"contractor". Trots fina råvaror låg det något av "östatists-tristess" över tillredningen. Då och då längtade man efter kockarna ur 72 M.

Vädret i ZAGREB är av inlandstyp med hela fuktiga somrar och råkalå vintrar. Hela året dominerar en "smog", vilken övergår i tät Lützencimma så snart luftfuktigheten ökar. Således inte ett dugg likt SINAI!

Den största skillnaden för mig i förhållande till vad jag upplevde med 72 M var att jag mestadels befann mig långt från mitt förband och fick klara det mesta på egen hand utan den nära gemenskap man upplever, när man verkar inom sitt förband. Lyckligtvis hade jag de bästa relationer med överste Lundberg samt bataljonen, som huvudsakligen kom från västra Sverige.

I den nordiska FN-bataljonen i Bosnien ingår också ett danskt stridsvagnskompani med Leopardvagnar.

för gällde det att skapa, utveckla samt upprätthålla goda relationer med många människor och inom många områden. Jag vill påstå att jag lyckades tämligen väl -- till stor del beroende på de erfarenheter, som jag bär med mig från 72 M.

Sammantagtningsvis kan sägas att såsom förbindelseof-

Alv Svensson -- 003

INTRYCK AV MELLANAMERIKA...

Det har varit avrustning av gerillan i Nicaragua och El Salvador.

Övervakning av fria val i Chile, Argentina, Nicaragua samt Haiti.

Identifiering av döda kroppar, som hittats i massgravar i Chile och Argentina, jordbävning med tusentals döda, invasion av Granada och Panama, krig i El Salvador och...

Jag blev ombedd att skriva... mina ... år i Latin Amerika.

Israels premiärminister Yitzhak Rabin blev mördad på ett fredsmöte på kvällen i Tel Aviv

Jag försöker skriva -- men det går inte, ett A4 var det sagt, men det går inte...

Det är dags att sätta gränser, att säga ifrån. Det är tid att säga vem man är. Det är dags att välja väg, att ta sitt ansvar. Det kommer som en isande vind utmed kroppen, vad ska komma? Det är dags att höja rösten, vänd dem inte ryggen!

"*Utan den politiska viljan hos folket kan FN inte utföra sina fredsfrämjande uppdrag*", sade en mycket nöjd Boutros Boutros-Ghali, när han avslutade FN:s fredsmäklaruppdrag i El Salvadors huvudstad San Salvador april 1995.

En kall novemberkväll i Stockholm 1995

Stieg Forsberg -- 038

%%
(Fors. Från **STYRELSEN**)

ADRESSÄNDRINGAR (Jfr falskliga uppgifter i senaste "Höstutskicket", som ändras enligt nedan).

008 Björn Stenmer

Storgatan 16

703 61 ÖREBRO

360 Sten V Gustafsson

Slättörvägen 73

461 61 TROLLHÄTTAN

860 Göran Cronquist

Risbro gård 20

566 91 HABO

Per Hallgren -- 180

aktörens

"Du kan väl skriva lite om jazz i Mellanöstern", föreslog redaktör'n i all välmening.

Men inte f.n. spelades det någon jazzmusik där inte. Snarare något som man, med lite god vilja, skulle ha kunnat karakterisera såsom 50 talssrock -- men nu var det inte det jag var ute efter. Det är möjligt att man hade kunnat hitta någon bra jazzpöls, om man hade ansträngt sig. Till exempel i Kairo. Jag känner personligen flera svenska jazzmusiker, som har varit där och spelat vid olika tillfällen. Fast det är någ -- vid närmare eftertanke -- efter den svenska FN bataljonen 72 M:s årliga mission på dessa breddgrader.

Den enda jazzmusik jag lyssnade på under detta halvår var faktiskt den, som spelades i "Radio Mallsh". Inte minst av Agent 02 "Med rätt att svänga" Lundholm. När stabschefen gick ut med sina gamla swingfavoriter i elern. Då gungade det i hela norra Sinal Jodis redaktör'n, gnacka om jazzmusiki i Mellanöstern...

Thérèse Joel var önskevårdinna i Radio Malmö studio medan denna trio -- Agneta Oleson, Peter Lundblad och Titi Sjöblom -- slet i musikarkivet för att hitta de önskelåtar, som lyssnarna ringde in och beställde.

Darmed kommer jag plötsligt att tänka på en sak, som jag faktiskt inte tänkt på förr. Nämligen att jag verkligen varit radiochef under en period i mitt liv. Bara ett halvår visserligen, men ändå. Och inte för vilken radiostation som helst utan för "Sveriges röst i Mellanöstern" -- vår egen voice in the desert. Hör gärna av dej vid tillfälle, Ove Joarsson (VD Sveriges Radio, red anm), om du behöve några goda råd av en rutinerad kollega. Jag är inte den, som inte delar med mej av mitt kunnande och min vishet...

Vissle du förresten att det var för "Radio Majish", som Thérèse Juel, en av våra uppskattade fältartister, under ett tidigare fältartistbesök hos 72 M:s företrädare gjorde sitt allra första egna program innan hon "värvades" till Sveriges Radio? Det berättade hon för mej, när jag gjorde henne sällskap till studion i "Nortälje" en kväll, då hon med hjälp av Titti Sjöblom, Agneta Olsson och Peter Lundblad såsom flinka medarbetare i musikarkivet svarade för ett uppskattat önskeprogram.

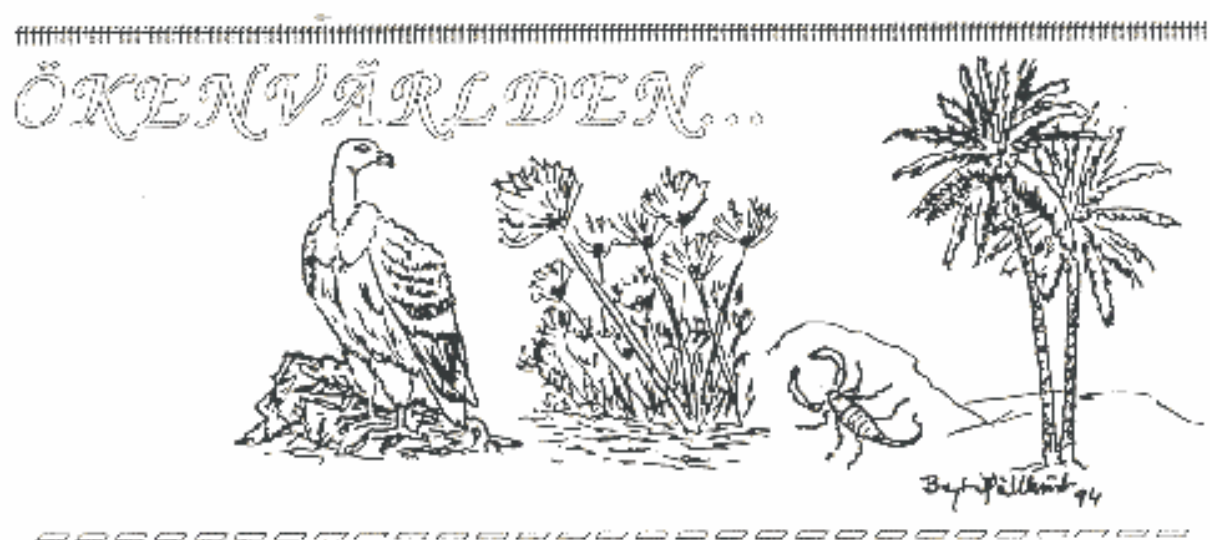
Visst gjordes det ett och annat övertramp i "Radio Majish", det ska inte förnekas, men på det hela taget var det en väl fungerande radiostation, vilken svarade för en mycket uppskattad underhållning. Inte bara för oss i den svenska bataljonen utan också -- fck vi veta -- för både israeliska och egyptiska soldater.

Hälsningar från Lundblad

Apropå våra fältartister, så träffade jag Peter "Ta mig till havet" Lundblad på ett hotell i Karlstad för en tid sedan. Han underhöll i baren, där jag tog en gin och tonic innan jag gick och knöt mej efter dagens slit. Vi pratade gamla öken-minnen i en paus och han bad mej framföra sina bästa hälsningar till alla gamla gemensamma vänner från den tiden.

Vilket hämed är utfört.

Kåbe Lidén -- 037

UNDER DENNA VINJETT ÅTERKOMMER I VARJE NUMMER AV SANDPAPPRETT EN BESKRIVNING AV FAKTA OCH/ELLER FICTION OM ETT DJUR ALTERNATIVT EN VÄXT, SOM FINNS/FUNNITS I SINAI ELLER EN STJÄRNBILD DÄROVANFÖR MED ARABISK ELLER ANTIK EGYPTISK ANKNYTNING.

DET BRINNER I BUSKEN!

Den unge landsflyktige gasterbetaren gick i den stekande solen -- på berget Horeb i Sinaiöknen -- och begrundade sitt och sitt folks öden. Han hade haft en hög betättning hos härskaren i det land, dit hans folk en gång hade lockats att bcsätta sig. Detta folk levde nu under förtryck och själv hade han gått i landsflykt efter att ha dräpt en av de grymma uppsyningsmän, som plågade hans landsmän.

Flykten hade det trots allt ganska bra i det land, dit han hade kommit. Han hade gift sig med sin arbetsgivares dotter och fått två söner samt var delägare i den boskap, vilken han nu drev genom Sinai.

Då plötsligt hände det: Där uppenbarade sig Herrens ängel för honom i en eldslåga, som slog upp ur en buske. Han såg att busken brann av elden och att busken dock icke blev "örtörd." När han gick närmare för att undersöka det märkliga fenomenet fick han höra en kraftig stämma, vilken talade till honom från den

brinnande busken. Det är då, som han Mose upplever Guds kallelse, att föra Israels barn ut ur Egypten till det "förlovade landet". Mose är tveksam och spjärrar länge emot men accepterar till slut. Det är lätt att förstå Mose tvekan samt klivenhet, antingen fortsätta den relativt lugna tillvaro, som han hade lyckats bygga upp eller ikläda sig rollen såsom sitt folks ledare. Sakerligen hade han under lång tid brottats med dessa tankar -- nu blev den brinnande busken en sorts signal till honom att fatta beslut. Rester vet vi: Utläget ur Egypten, budorden, Jerikos murar m m samt erövringen av det land, som idag kallas Israel.

S:t Katharinaklostret vid foten av berget Horeb eller Mose berg på vilket senare Mose stötte på den brinnande busken samt enligt sägnen erhöi de tio budorden. Några av oss ur 72 M har ju varit där på besök.

Om Mose hade varit botaniker hade han kanske inte blivit så överraskad av den brinnande busken, även om det kan vara nog så dramatiskt att skåda detta fenomen, trots att man vet den naturliga förklaringen.

Det Mose såg var nämligen med största säkerhet örten "DICTAMUS ALBUS" eller, som vi säger på svenska, "Moses brinnande buske". Det är en 1/2-1m hög, hårig och busklik ört med stickande lukt från aromatiska, flyktiga ämnen, vilka kan flamma upp i en låga. Blommorna är vita eller röda och blomställningen påminner något om vår vanliga rallarros (mjölkört). Det är en torkmarksväxt från medelhavsområdet men odlas ibland såsom stenpartväxt längre norrut i Europa.

Givetvis har denna märkliga ört prövats som medicinalväxt bl a mot förstoppning och s k kvinnosjukdomar. Den innehåller emellertid ett gift (DICTAMIN), vilket gör att användning avrådes.

Sålades en sällsam växt -- inte minst om man tror på berättelsen om vad som hände Mose i Sinai för länge sedan. Och varför skulle man inte tro? En bra berättelse behöver inte vara till bokstaven sarn, bara den är tankeväckande.

Det är fascinerande att tänka på den lilla busken, vilken för flera tusen år sedan (drygt 3000 år; red anm) flammade upp och därmed startar en händelseutveckling, som vi -- bataljon 72 M -- deltagit i och som allthän: pågår några tiotal mil från den plats, där busken brann.

Alv Svensson -- 003

REDAKTIONELLT

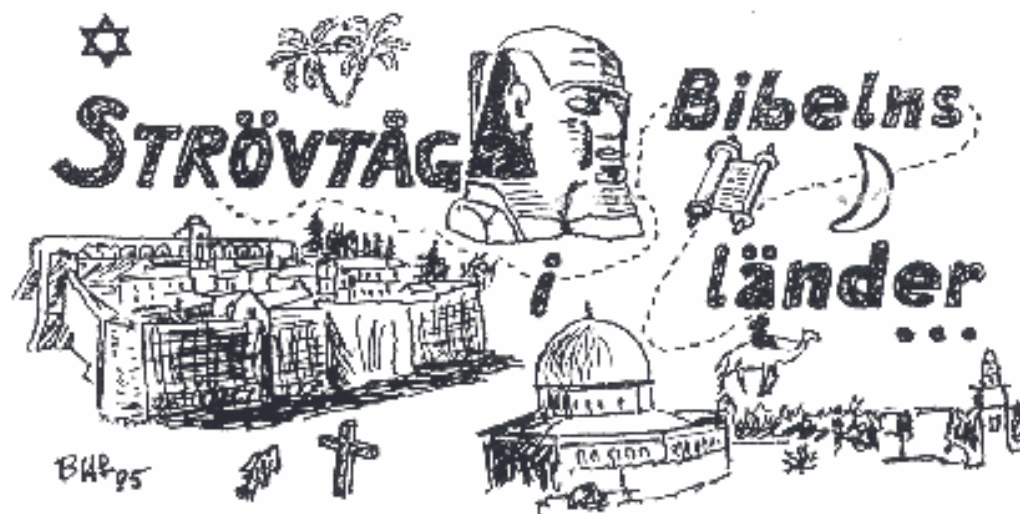
Om Du själv vill bidra med något är Du välkommen att skriva i insändarspalten "Skrivet i sanden", som normalt avses ingå i varje Sandpapper -- även om undantag sker såsom just i detta nummer. Alla seriösa bidrag är av intresse och införs i mån av utrymme. Framför allt önskar vi insändare från skyttekompanierna, vilka är välkomna för den FN-geografiska balansens skull så att tidningen inte får alltför mycket "Baluzatyngd". En insändare kan utgöra synpunkter på föreningsangelägenheter alternativt vara en berättelse från MÖ eller något annat med FN-anknytning.

Insändare bör omfatta högst 1 maskin- eller datorskriven A4-sida (inkl ev bild). Har Du inte tillgång till någon av nämnda textmaskiner, så är Du naturligtvis ändå välkommen att skriva för hand. Men skriv läsligt -- please! Längden av Ditt handskrivna opus får Du göra en bedömning av själv så att det motsvarar kravet för ovan nämnda trycktext. Normalt åtgår det för mig med stor handstil nära 3 fulla sidor (skrivet på varje rad). Om ett insänt bidrag är avsevärt för stort förbehåller jag mig dock rätten att låta hela artikeln utgå för att införas i kommande nummer. Bli textmaterialet någon enstaka rad för mycket -- för att få en jämn helsida -- så tar jag mig också friheten som redaktör att göra erforderliga slykningar, då jag bedömer att det gör minst skada. Det är givetvis inte fråga om censur.

Glöm inte att signera med ditt eget namn och FN-nummer i vår bataljon. Bifoga även Din aktuella adress eller Ditt telefonnummer ifall vi behöver nå Dig.

Text- och bildmaterial insänds till redaktören enligt adress på sidan 2.

Insändare och artiklar från redaktionen till nästa nummer måste **postas senast måndagen 1996-03-25**
Redaktören

+++++
 EFTERSOM VI SJÄLVA EN GÅNG FYSISKT VERKADE DÄR OCH NUMERA VÅRA
 TANKAR -- ALLT SOM OFTAST -- FAR DIT TILL DE LÄNDER, DÄR VÄRLDENS TRE
 DOMINERANDE, MONOTEISTISKA OCH BESLÄKTADE RELIGIONER HAR UPPSTÅTT,
 SÅ HAR VI ANLITAT BATPASTORN ATT LEDA VÅRA KOMMANDE VANDRINGAR I
 BERÖRDA TRAKTER. GENOM INGVAR HOLMQUISTS MEDVERKAN HAR VI YTTER-
 LIGARE EN ANKNYTNING TILL VÅRT URSPRUNGLIGA SANDPAPPER, DÄR HAN JU
 OCKSÅ SKREV SÅSOM FAST MEDARBETARE. REDAKTÖREN

När man befinner sig i Mel anöstern är varje meter man beträder kulturhistoria. Här finns grottor, "Tels" dvs kullar som gömmer ruinstäder, var och en med en märklig historia bakom sig.
 I detta avsnitt av "Strövtåg i Bibels länder" tänker jag vi ska besöka två välbekanta platser -- platser kända till namnet men vars bakgrund är mindre bekant.

Den första platsen vi besöker heter NABLUS.

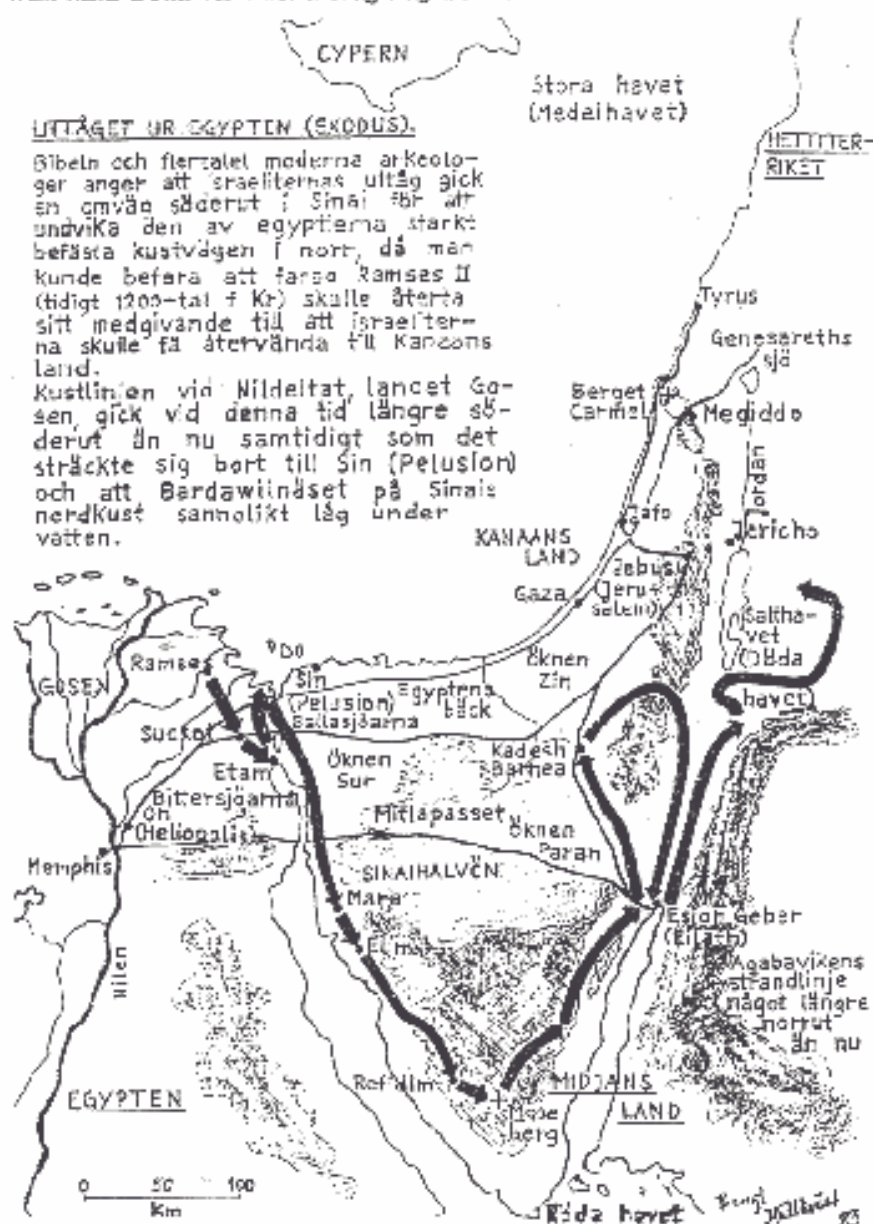
Nablus ligger några mil norr om Jerusalem och är en arabisk stad på Västbanken. Den har platsen helle på Jesu tid SYKAR och ligger mellan två stora berg -- Ebal i norr och Gerissim i söder. En av de första gångerna vi får någon information om Nablus (Sykar) är i Första Moseboken i Bibeln. Här i Nablus lät Jakob, patriarken, gräva en brunn som är mycket djup. Man brukar säga att patriarkerna grävde brunnar samt reste altaren... och det är med verkligheten överensstämmande. I dessa trakter var det också som denne Jakob bosatte sig. Här hade han sina jordområden och här vallades hans kreatur. Vi vet inte exakt under vilken tid han levde men mycket talar för att det var ca 1600 år f. Kr.

Redan då var kulturen högstående i dessa bygder. Man hade kontakt med olika delar av världen eftersom kamelkaravaner passerade nuvarande Nablus på vägen mellan Egypten och Indien. Den plats i den här regionen, vilken mest omnämns i Bibeln, är SIKEM -- bara någon kilometer från Nablus. Hittade Jakob sina söner att vallatåren. Det var också här, som Jakobs söner begick det skändliga dådet at. sälja sin näst yngste bror Josef såsom slav till Egypten. För att göra historien kort : efter diverse problem med dödsbot i Egypten, blev Josef adlad samt jordbruksminister och räddade hela regionen -- från Egypten till Syrien -- från svält. Vid sin död tog han er ed av sina söner att skeppet skulle återföras till Sikem. Och enligt traditionen skall "benen" vara begravda där. (Josua bok 24:32).

De höga bergen, Gerissim på södra sidan om Nablus samt Ebal på norra, har också sin särskilda historia. Efter uttåget ur Egypten (1300-1200 f. Kr.) skulle Israels folk bli välsignat från berget Gerissim om man vandrade efter Adonajs (Herrens) väg men avvek folket därifrån skulle förbannelser drabba Israel. Förbannelserna uttalades på Ebal. (5 Mosebok kap 27-28). Under 500-talet f. Kr. byggdes ett tempel på berget Gerissim och samaritanerna offrade där djur, vilket tidigare skett i Jerusalem. De blev dock betraktade som vilolärare samt avfälliga. Numera finns det en liten grupp samaritaner, vilka fortfarande håller fast vid sin kull -- men något tempel finns inte på berget.

Det var också i Nablus -- Sykar -- som Jesus en dag talade med "den samaritiska kvinnan" eller "kvinnan vid Sykars brunn" (samma som Jakobs brunn). (Johannes evangelium kap 4). Den händelsen har genom historien fått stor plats i förkunnelsen, en kvinna som hade upplevt fem män samt levde med en som inte var hennes. När Jesus pratade med henne förde han in samtalet på livsfrågorna med anknytning till den djupa brunn som patriarken Jakob grävt. Kvinnan upplevde en livsförvandling och kände det som om hon crack

ur en underbar frisk källa. Detta var i korta drag några ord om NABLUS.

Uttåget ur Egypten (Exodus) varade i 40 år. Av dessa tillbringade man i runda tal 38 år i oasen Kadesh Barnea. Det var denna dryga mansålder, som krävdes för att israeliterna skulle kasta av sig sin undergivna slavmentallhet och i stället inta en mer aktivistisk offensiv anda, vilken fordrades för att kunna erövra Kanaans land med vapen i hand. Träning för denna invasion fick man under alla åren i oasen, som ofta måste försvaras mot filistéerna från Gazaområdet, vilka hade tillgång till såväl hästdragna stridsvagnar som vapen av metall (nytt för israeliterna).

Kartor ur manus Krigsskådeplats Sinai.

Redakören

Nu vandrar vi norrut -- ända upp mot gränsen till Libanon.

Vi kommer till BANIAS. Detta ställe har bl a varit offerplats för guden PAN men eftersom araberna har svårt att uttala ljudet "P" (jfr Pelusion/Beuze och Palaestina/Filæstin dvs filistéernas land; red anm) har platsen fått namnet BANIAS.

Det är en underbar plats. Hit brukar familjer åka på lediga dagar eller helger och ha picknick. Ofta när jag har varit där har många familjer suttit under träden och ätit ur sina matkorgar. Förr kunde man komma ända fram till källan, som rinner fram direkt ur berget. Nu finns det staket runt om och det är entréavgift. Hela stället har blivit mer turistisk -- på gott och ont.

Men vad är detta för en plats egentligen? I Bibeln kallas platsen Caesarea Filippi (det finns också ett Caesarea 22

Marina -- vid havet). I Nya Testamentet berättas om att Jesus med sina lärjungar kom till denna vackra plats. Han ställde en fråga till dem: "Vem säger folket att jag är?" Jesus fick flera svar och då frågade han: "Vad säger ni?" Lärjungen Petrus svarade: "Du är Messias, den levande Gudens son." Vi kanske tycker att svaret inte är så märkvärdigt. När man ser närmare på platsen blir situationen en annan.

Gaius Julius Caesar var den färdigaste, som i olika steg gjorde sig till Romarikets statsöverhuvud och genom sitt namn gav det höga ämbetet titeln kejsare -- på tyska: Kaiser, ryska: Tsar och persiska: Shah. Redaktören

Som jag skrev i början av artikeln: är varje meter i detta land fylld med spännande historia. Läs gärna Gamla Testamentet i Bibeln -- men ha en karta i närheten.

Jag har redan nämnt litet om platsen -- men ännu några ord. När man kommer fram till BANIAS möter man en mycket hög samt brant klippa. Framför klippan finns en camm med det vatten, som kommer från underjordiska källor. Nere vid vattenbrynet finns absider inhuggna i berget och när man kommer närmare finner man rester av gudabilder, bl a PAN. Uppe på berget fanns på Jesu tid ett vitt marmortempel med en byst av romarväldets kejsare eller "caesar".

Detta tempel hade Herodes den Store (han med barnamorden i Betlehem) låtit uppföra till kejsarens ära. Hans son Filippus gjorde platsen till provinshuvudstad och kallade den: Caesarea Filippi -- därmed blev det glans över både kejsaren samt honom själv. Kejsaren skulle dyrkas såsom gud i detta vita marmortempel.

Med den här bakgrunden får Jesu lärjungars bekräftelse en helt annan dignitet. Att mitt i personkultens och avguderiets högborg svara: "Du är Messias, den levande Gudens son".

Nu finns inte templet kvar -- en del av byggmaterialet har blivit moskéer, en del har blivit vackra hus. Men om Du gör en resa till Det Heliga Landet -- tag en tur upp till BANIAS, upplev naturen, lös entré samt ströva innanför stängslet, gå upp på taket i den byggnad -- som ligger strax ovanför dammen -- se på utsikten, smyg Dig in bland träden vid bergets fot samt titta in i nischerna för avgudarna. Alldeles nyligen har judiska arkeologer gjort fynd i grottor här men dit får man inte komma in.

Ingvar Holmquist -- 033

Vad bjuder Främre Orienten?

Julen förestår och Per försöker tydligen inbilla oss att nedanstående julmat bjöd han på i Baluza, när det var så dags. För säkerhets skull -- för att härkomsten skall vara riktig -- bifogar jag en liten godis från Libanon. Redaktören

TABOULÉ -- 4-6 port

En fräsch grön rätt, vilken lämpar sig utmärkt såsom förrätt eller på en buffé. Rätten kommer från Libanon. Bulgur heter en av ingredienserna och består av krossat vete, som kan inköpas i alla hälsokostaffärer.

1 1/2 dl bulgur
2 dl vatten
500 g tomater
250 g lök
rikligt med finklippt
persilja (helst slä-
bladig)
peppar och salt
4 msk olivolja
saften från 1 citron
100 g svarta oliver
1 tomat till garnering

1. Lägg vetet i en salladsskål, häll på vattnet och låt vetet svälla i ca 10 min. Häll sedan bort överflödigt vatten. 2. Skär tomaterna i halvor och ta bort kärnorna. Skär tomaterna i små kuber. Skala löken och skär den i tunna skivor. 3. Lägg tomater, lök samt persilja i salladsskålen. Krydda med salt och peppar. 4. Vispa samman olja och citronsaft, som hälls över salladen. Tillsätt oliverna samt blanda alltsammans. 5. Ställ in i kylskåpet i 3 tim. 6. Servera taboulén garnerad med tomater. Lägg gärna små salladsblad runt om. Skeda upp taboulén i salladsbladet och stoppa in i munnen direkt. Alternativt lägg upp som vanligt på en tallrik.

Så långt mat enligt rubrik -- nu fortsätter vi med julbordet från Baluza...

Bengt Hällkvist -- 050

STAFFANS VINGLÖGG -- ca 1,5 liter

1 fl (75 cl) vinglögg, 1 fl (75 cl) rödvin, 1-2 bitar kanelstång, 5 kryddnejlikor, 1 liten bit hel ingefära.

Tillbehör: 1,5 cl russin och 1,5 dl skållad skalad sötmandel.

Blanda vinerna i en gryta och tillsätt kryddorna. Låt stå och dra minst 1 tim. Hetta upp glöggen -- men koka den inte. Sila och servera den med russin och mandel.

INLAGD SILL (10 -- 12 port)

6 - 8 salta sillfiléer; Lag: 3 dl vatten, 2 dl ättikspirt, 3 - 3,5 dl socker, 1 msk krossade vitpepparkorn, 1 msk krossade kryddpepparkorn, 2-hela kryddnejlikor, 3 lagerblad samt 3 rödlökar.

Vatna ur sillfiléerna. Blanda vatten, ättika, socker och kryddor. Rör till sockret löst sig. Skala och skiva eller hacka rödlöken. Lägg de väl avrunna sillfiléerna i lagen. Låt dem ligga minst 1 dygn. Skär sillen vid serveringen i 1 - 2 cm breda bitar litet på snedden. Lägg nyskuren lök och dill plus eventuellt litet nyskött kryddpeppar. Häll över litet av lagen. Hållbar 2 - 3 veckor i kylskåp. Går bra att djupfrysa lagen. Tina långsamt i kylskåp före serveringen. Byt lagen mot nygjord.

KOKT RIMMAD SKINKA

1,5 - 6 kg rimmad skinka med eller utan ben.

Kokning: Vatten, 5 kryddpepparkorn, 1 lagerblad, 1 bit morot och 1 persiljekvist.

Spola skinkan en kort stund under rinnande vatten. Köpt rimmad skinka behöver inte vattenlaggas. Saltningssmetoden ger en färdig skinka att laga direkt. Eventuellt nåt skall inte tas bort. Stick in en kötttermometer i skinkan. Stick in den så att spetsen kommer mitt i skinkans centrum. Hela röret bör vara inne i skinkan. I en avlång skinka -- stick från kortsidan. I en knubbig, rund -- stick där röret har längsta väg till centrum.

Lägg skinkan i en gryta med lagom plats för skinka och termometer. Mät upp vatten, som precis täcker. Tillsätt för mera smak, kryddpepparkorn, lagerblad, en bit morot samt en persiljekvist. Koka upp och beräkna koktiden från uppkoket. Sänk värmen samt låt skinkan sjuda under lock. Vattnet sjuder, när bara små luftbubblor tränger upp till ytan med en svag rörelse i vattnet. När termometern visar 75 grader är skinkan klar. Det tar beroende på skinkans storlek: 1,5 - 2 kg 60 - 70 min/kg, 2,5 - 6 kg 50 - 60 min/kg. Ta upp skinkan samt ta bort nåt och sval, när skinkan svalnat något. Kyl spadet. Gott till dopp i skinkan.

FRUKTSALLAD EXOTICA -- 10 port

4-5 kiwifrukt, 4-5 bananer, 2 brk (300g) mandariner eller mangofrukt alternativt papayafrukt, vitt vin t ex Sauterne eller Tokajer.

Skala frukterna. Håll av spadet på mandarinerna. Skär frukterna i skivor, klyftor eller tåningar. Blanda dem i en vacker serveringsskål. Häll över vinet och låt salladen stå svalt ett litet tag innan den serveras. Bjud eventuellt mjukrörd glass eller vispad grädde till.

Per Hallgren -- 180

... OCH SÅ NÅGOT ATT DRICKA...

Användningen av glögg fordrar självfallet ingen kommentar. Vad jag minns, 77 drack många av oss till sillen något svenskt, provinsialt -- på gränsen till hemslakt -- såsom iskyld Skåne eller Norrlandsbrännvin. Måhända någon drack Översle. Till skinkan drack vi väl ... öl? Om vi nu, när vi är hemma i släktet vill dricka något från MÖ så kanske ett vitt cypriotiskt skulle passa såsom Diamant (halvsöt, medelfyllig -- mild och jordig smak) eller vitt israeliskt, Carmel Vin Blanc (halvtorr, medelfyllig med mycket mogen samt lättoxidiserad smak). Alternativt kan man kanske dricka genomgående Pelles ungerska Tokajer. Ungern var ju en gång ockuperat av turkarna liksom Egypten och Palestina, varför det kan tänkas ha druckits av icke helt renlärliga muslimer eller i varje fall regionens kristna samt judar. Till nyår får vi nog emallertid svinga en bägare med israelisk "champagne" i form av President Sparkling, om vi vill hålla oss kvar därnere. LYCKA TILL!

**HELA REDAKTIONEN BER
ATT FÅ ÖNSKA ALLA
FN-KAMRATER -- ÖKENVETERANER**

EN GOD JUL ... ETT GOTT NYTT ÅR

TILL DETTA TORDE BATCH HA SMAKAT ÖVERSTE
MEDAN STABSCH, SOM SYNES, EJ ENBART "DIG-
GADE" JAZZ.

Redaktören